Støttegruppe for Fred i Sudan (SFS)

SFS' JUBILEUMSSKRIFT 2013
20 ÅRS ARBEID FOR FRED I SUDAN

Anders Breidlid
med Rigmor Garnes Rødset

Oslo, april 2013

ISBN: 978-82-303-2410-3

Forord

Høsten 2012 ba styret i Støttegruppa for Fred i Sudan Åge Antila og Anders Breidlid om å skrive SFS' historie til 20-årsjubileet i 2013. De takket ja til oppdraget, men dessverre ble Åge Antila skadet i en hjemmeulykke seinere samme høst, og måtte frasi seg skriveoppdraget. Rigmor Garnes Rødset ble så bedt om å delta i skriveprosessen.
Åge Antila har imidlertid stilt sitt SFS-arkiv til rådighet for forfatterne, og han har også funnet bilder til boka, og har formatert heftet/boka.
De fleste kildene til denne lille boka har vært SFS- nytt og fra SFS sin webside, men også annet historisk stoff er tatt med for å anskueliggjøre den historiske konteksten som SFS arbeid har stått i.

Oslo og Ulsteinvik, april 2013

Styret valgt i 2006

Fra venstre: Marit Hærnes, Endre Stiansen, Frode Sundnes, Per Nordmark, Jon Kristian Øiestad, Åge Clausen, Ingunn K Mork Bjørndal, Haavard Magne Reksten, Åge Antila, Synnøve Vinsrygg.

Hilsen fra SFS leder

Året er 2013, og vi kan se tilbake på 20års engasjement i sudankonflikten - det er på tide med et tilbakeblikk. Hva er situasjonen i dag, hva har skjedd på disse 20 årene? Ved å lese dette heftet kan vi følge utviklingen fra år til år, og se at de dagsaktuelle sakene til enhver tid har fulgt utviklingen i konflikten i Sudan, og samtidig endret fokus underveis. Ved stiftelsen av SFS handlet det om en borgerkrig, i dag er Sudan og Sør-Sudan to selvtendige stater, men med en felles historie og gjensidig tilknytning/ avhengighet, som fortsatt skaper konflikt om områder og ressurser.

Selv om mye er kommet på plass, så er det fortsatt ikke fred i hele området som omfattet Sudan. Darfur, Nubafjellene, Abyei krever fortsatt internasjonal oppmerksomhet, og nye grupper av flykninger fortsetter å strømme ut av konfliktområdene. SFS har hatt hovedfokus på Sør-Sudan og konflikten med Sudan – hvor går veien videre?

Jeg er sikker på at SFS har spilt en viktig rolle når det gjelder informasjon om konflikten og i å holde engasjementet for Sudan/Sør-Sudan levende i Norge, og jeg velger å tro at vi har bidratt med å fylle et rom mellom de implementerende norske organisasjonene og knyttet"sudanfamilien" i Norge sammen, og til et godt samarbeide med norske myndigheter gjennom Sudan Forum.

Jeg vil takke initiativtakerrne til Støttegruppe for fred i Sudan, og alle som i årenes løp har tatt på seg oppgaver for SFS i styret og arbeidsgrupper. Takk til de som tok på seg oppgaven med å lage dette jubileusskriftet, og alle som bidrar til 20 års-jubileet. Ikke minst vil jeg takke trofaste medlemmer – uten dere ville ikke SFS eksistert i 20 år!

Hilsen Marit S. Hernæs, leder.

Innhold

Hvordan Støttegruppe for Fred i Sudan startet..... 7

Invitasjon til medlemskap. Utvikling av et konfliktløsningkonsept.....9

Strategidebatt i styret 1995-97, med fokus på tre satsingsområder:.....13

1999- et merkeår. Studietur til Sudan og Kenya, SFS møter John Garang..... 16

Perioden 2000-2002 25

Aktiviteter 2000 - 2001. Informasjon, seminarer, workshops og fredskonferanse.....28

Olsok-samlinger på Sørlandet i 2000 og 2001.....29

Workshops: Kvinner og inntektskapende virksomhet.....37

The Comprehensive Peace Agreement (CPA): Endelig fred..... 38

10-årsjubileet for SFS feiret med festmiddag med over 100 deltakere 39

SFS – organisatorisk tilpasning til endret situasjon i Sudan..... 42

2006 Årsmøtet avholdes i Bergen – Marit Hernæs overtar som leder 43

2007 -2008. Seminar, konferanse i Juba og kvinnesenteret i Katigiri 44

Konferanse for sivilt samfunn i Juba.....45

Møter med sudanere i Norge 48

2008. Seminar, websiden sudansupport.no.....48

Seminar, webprosjekt, studietur /medlemstur til Sudan 50

Webprosjektet 50

2010. Studietur, Global Sudan Campaign, representasjon og viktige seminar om valgobservasjon, historie og identiet i et sudanesisk perspektiv 52

Samarbeide med sudanere i Norge..... 54

Medlemsmasse/ medlemskontakt 54

Referendum i januar 2011. Det viktigste valget i Sør-Sudans historie. Sør-Sudan blir egen stat 9.juli 2011 54

SFS sin framtid..... 55

Opprettelsen av Sør-Sudan som egen stat..... 58

Sør-Sudan etter 9. juli. Perspektiver og utfordringer: 60

Situasjonen i Sudan 61

SFS rolle 62

Forkortelser: 63

STYRER I SFS..... 64

Hvordan Støttegruppe for Fred i Sudan startet

Støttegruppa for fred i Sudan ble etablert da den politiske og militære situasjonen i Sudan var ytterst vanskelig, ikke minst for opprørerne i Sør. Under gis en kort oppsummering av situasjonen i forkant av oppstarten til SFS:

Den politiske situasjonen som bidro til stiftelsen av SFS i 1993.

28. august 1991 annonserte SPLA-radioen at SPLM/A ubestridte leder John Garang var avsatt ved et kupp. Lam Akol and Riak Machar gjorde rede for politikken til det nye lederskapet ved å fokusere på behovet for mer demokrati i SPLA/M og samtidig erklærte de at de respekterte menneske-rettighetene. Den såkalte Nasir-fraksjonen (opprørerne var basert i Nasir til 1995) understreket også at deres mål var uavhengighet for Sør-Sudan, ikke hele Sudan som var John Garangs strategi. Kuppet var imidlertid dårlig forberedt, og det var bare i Nuer-områdene som støttet kuppet. Et annet problem var at opprørerne mottok hjelp fra Khartoum-regjeringen, og Lam Akol and Riak Machar mistet ganske snart troverdighet som et godt alternativ til John Garang. I tillegg til Nasir-fraksjonen oppstod det minst 6 andre grupper som hadde forlatt SPLA/M og som kjempet sin egen kamp. Forvirringen var stor og slagkraften til opprørerne mot regjeringshæren var svært svekket. I tillegg var det en humanitær katastrofe under oppseiling. Rapporter og TV-bilder fortalte om et folk som var utsatt for store lidelser. Kampene over store deler av Sør-Sudan førte til mangel på mat og at svært mange mennesker måtte forlate hjemmene sine og var på flukt. I slutten av 1992 forhandlet både FN, Sudans regjering og forskjellige fraksjoner av SPLA om økt leveranser av mat.

I denne vanskelige situasjonen ble altså SFS startet. Mange nordmenn som en gang bodde blant det sudanske folket kjente på fortvilelse og maktesløshet. Det var liten oppmerksomhet i media om situasjonen i Sudan. Under et besøk av biskop Paride Taban i Norge ble det under en social evening i september 1993 hos ekteparet Kari og Egil Hauge i Bærum tatt initiativ til å starte en støttegruppe. Biskop Paride påpekte at siden så mange nordmenn hadde arbeidet i Sudan hadde Norge et spesielt ansvar for utviklingen i Sudan og at mange nordmenn hadde en unik kompetanse som ville komme Sudan til gode. Også eksistensen av støttegrupper for Nord-Mali og Uganda var et eksempel til etterfølgelse; disse hadde fått utrettet mye, ikke minst i forhold til norske myndigheter ble det anført.

En interimgruppe bestående av Terje Bodøgaard, Anders Breidlid, Ingrid Fløistad og Egil Hauge ble valgt til forberedelsene og det ble kalt inn til et stiftelsesmøte med hensikt å stifte en forening som skulle arbeide for fred i Sudan.

Alle tidligere ansatte i Kirkens Nødhjelps Sudanprogram blir inviterte til et stiftingsmøte. Det blir også Norsk Folkehjelp, Norges blindeforbund, Norges handikapforbund, Senter for utviklingsstudier ved Universitetet i Bergen og enkelte andre personer som kunne ha interesse for en slik gruppe.

Møtet ble holdt 11. desember 1993. KNs representanter i Nairobi og Khartoum, Halvor Aschjem og John Nathan var til stede for å orientere om den siste utviklingen i Sudan. Og i tillegg til disse, orienterte Arne Ørum fra Norsk Folkehjelp om Folkehjelpas arbeid og ikke minst dens nære forhold til SPLA. Terje Bodøgaard orienterte om bakgrunnen for initiativet til å danne en støttegruppe.

Følgende vedtekter ble enstemmig vedtatt:

- å støtte aktuelle fredsinitiativ.

- å påvirke norske og internasjonale myndigheter og organisasjoner til å ta initiativ og medvirke i det løpende internasjonale fredsarbeid.
- å drive løpende informasjons overfor: internasjonale media, - norske og internasjonale myndigheter, norske og internasjonale organisasjoner, herunder FN, interesserte i Norge og deres lokalmiljø, skoleverk osv.

Det ble også vedtatt at medlemskap i SFS skulle være åpen for alle som sluttet seg til vedtektene og betalte den årlige kontingenten. Det ble vedtatt at generalforsamlingen skulle være SFS's høyeste organ, behandle regnskap, årsmeldinger, og velge styre og diverse utvalg.

Det første styret i SFS' historie fikk følgende sammensetning:
Terje Bodøgaard (formann/leder)
Anders Breidlid (nestleder)
Øyvind Stabrun
Anne Brun Andersen
Egil Hauge
Kjell Håkon Salicath og Per Westborg (varamedlemmer).

Marit og Åge Antila ble valgt til å lage et informasjonsskriv for SFS' virksomhet.

Invitasjon til medlemskap. Utvikling av et konfliktløsningkonsept.

I januar 1994 ble det sendt ut invitasjon til medlemskap sammen med informasjon om gruppa, og i løpet av første halvår hadde medlemstallet nådd ca 60. Styret fikk tilgang til en rekke dokumenter fra Norsk Folkehjelp (NoFo) og Kirkens Nødhjelp (KN), og de drøftet også situasjonen i Sudan både med utenriksministerens sekretariat og med saksbehandler for Sudan.

Frem til generalforsamlingen i 1995 brukte styret mye tid på å utvikle et konfliktløsningskonsept. Til dette fikk de hjelp fra University of Brigthon og Bislet høgskolesenter. I 1995 ble styret utvidet med varamedlemmene og to informasjonsmedarbeidere.

Situasjonen i Sudan 1995-97

Den fraksjonen som gjorde opprør mot Garang (se boks over), Nasir- fraksjonen, hadde på mange måter manglende troverdighet, og dette ble ytterligere understreket ved undertegningen av the Peace Charter mellom Nasir og regjeringen i Khartoum i 1995. Charteret understreket Sudans enhet, og at sharia skulle være basis for all lovgivning. Charteret refererte til et referendum i en uspesifiserrt framtid der Sør-Sudan skulle bestemme sin egen framtid. Samtidig hadde charteret en avtale om sikkerhetsforordninger som i realiteten betød at Machar måtte overføre sine styrker til den sudanske regjeringen. I 1996 ble det klart at Machar ikke hadde kontroll over styrkene sine, heller ikke i Nuerland.
Fra 1996 kom SPLA/M Torit fraksjonen (Garangfløyen) på offensiven igjen, og åpnet militære fronter i Blue Nile-området, Kasalla, og Kordofan. 1 1997 tok SPLA/M byene Kurmuk og Quaissan nær den etiopiske grensen, og gjorde stadige framstøt mot Juba i de siste månedene av 1997. Den militære suksessen skyldtes delvis samarbeidet med andre opposisjonsgrupper i Sør og Nord under navnet NDA (National Democratic Alliance).

Gjennom hele 1990–tallet ble SPLA presset av utenlandske aktører som USA til å sette seg ved forhandlingsbordet, og i 1997 ble IGAD-forhandlingene åpnet igjen. SPLA/M insisterte på at Sudan måtte være en sekulær stat, et krav som ble blankt avvist av Khartoum-regjeringen. Samtidig var det diskusjon innad i Sør-Sudan om Garangs mål om et samlet Sudan, ikke minst på grunn av alle løfter og avtaler i Nord. Folk i Sør var på grunn av krigen trette av alle splittelsene i

motstandsbevegelsen som hadde ført til så mye lidelser og tap av menneskeliv. Mange ønsket en endring i politikken, med mer fokus på den sivile administrasjonen, og der en fokuserte mer på behovene til den sivile befolkningen.
I slutten av 1996 rapporterte Halvor Aschjem følgende til SFS:
Situasjonen i Sudan er sterkt preget av krigen. I nord er det vareknapphet og dårlig økonomi på alle områder av samfunnet. Regjeringen bruker 1 million dollar dagen på krigen. Krigen går ut over alle: folk har ikke råd til medisiner, sykehusene har ikke medisiner, skolene har ikke materiell, og pundet er verdt ca. 10 øre. I Khartoum er det stadig demonstrasjoner på grunn av økte priser, det er ikke lenger bare studenter som demonstrerer og politiet svarer med tåregass og kuler. Rundt Khartoum bor det nå mellom 1,5 og 2 millioner flyktninger, mange fra sør.
Det som er nytt på krigsfronten (i Sør) er at regjeringa har fått kamphelikoptere, "warships", fløyet av sørafrikanske leiesoldater.
SPLA støttes åpent av Eritrea, og sannsynligvis av Etiopia, Uganda, mens USA betaler regninga. Regimet i Khartoum betales av Iran, og har gode forbindelser med Afghanistan, Indonesia og Kina.

I 1996 rapporterte styret at det hadde (perioden 1995-96) arbeidet med ” å etablere aktiviteter med innhold og form som kunne være bidrag til fredsarbeidet i Sudan:

- å etablere nettverk og dialog med det norske bistands- og fredsmiljøet som arbeider med Sudan.
- å informere medlemmene: om foreningens virksomheter, om fredsarbeidet både i Norge og internasjonalt, samt aktuelle hendelser i Sudan.
- å engasjere medlemmene i virksomheten, bl.a. ved lokale aktiviteter.

Det ble utgitt tre medlemsblad (SFS-Nytt) i denne perioden.

I denne perioden møttes også prester og kirkeledere fra Sør-Sudan og Khartoum i Oslo for å diskutere felles utfordringer med Kirkens Nødhjelp. Dette var ett av flere møter som styret hadde med Kirkens Nødhjelp og Norsk Folkehjelp.

Siden SFS fokuserte på utviklingen i Sør-Sudan søkte styret spesielt å samarbeide med New Sudan Council of Churches (NSCC) i forståelse med Sudan Council of Churches (SCC). NSCC pekte på flere oppgaver, men spesielt på behovet for å få lederne i sør til å slutte fred seg i mellom, og derved få slutt på den interne borgerkrigen i Sør.

Konfliktløsningsmodeller

Styret hadde som nevnt over lengre tid arbeidet med konfliktløsningsmodeller både på høyt nivå og grasrotnivå. Målet var å samle toppledere til konfliktløsningsseminarer, noe prestemøtet i februar 1996 sluttet seg til.

Styret foreslo at grasrotarbeidet skulle gjennomføres av KN og NoFo i direkte samarbeid med tradisjonelle lokale organisasjonsformer (Monyo-miji, høvdinger, klaner osv). Målet var å sikre at lokale organisasjonsformer, som var den eneste sivile og representative form for administrasjon, kunne utvikles til å samordne og koordinere felles tiltak mellom landsbyer og etniske grupper, og derved danne grunnlaget for regionalt samarbeid. Endelig arbeidet styret med konfliktløsning blant flyktninger i Norge.

Strategidebatt i styret 1995-97, med fokus på tre satsingsområder:
1. Medlemsverving og medlemsengasjement 2. Informasjon og media 3. Relasjonsutvikling

Det blir nedsatt ei arbeidsgruppe for hvert område. I mars 1997 hadde støttegruppa 145 innmeldte medlemmer.

Infogruppa.

1997 blir et særdeles aktivt år for info-gruppa: SFS-nytt kom med fem nummer.

En informasjonsfolder ble utarbeidet og distribuert under kirkemøtet i Trondheim. SFS holdt foredrag under KN-stevnet som ble avholdt under kirkedagene, og SFS fikk sin første web-side som senere er blitt oppgradert flere ganger.

Et viktig spørsmål var hvilke relasjoner skulle det satses på å utvikle? Dette var en aktuell problemstilling i 1997, og det var nærliggende å satse på den nye ledelsen i Utenriksdepartementet og i Stortingets utenrikskomité.

I november 1997 blir det sendt en offisiell uttalelse til UD angående den pågående fredsprosessen.

I tillegg til innsatsen i arbeidsgruppene prioriterte styret å stille seg til disposisjon når KN eller andre samarbeidspartnere fikk besøk fra Sudan. Det ble ordnet med sosialt program for presten David Demey (Sudan Council of Churches, SCC) under hans Norges-besøk i september 1997, og han var også med på et styremøte og delte egne og SCCs oppfatninger av situasjonen i Khartoum og for kirkene i Sudan.

1998: Ressursgruppa for Sudan og seminarer: Anders Breidlid overtar som leder for SFS

En viktig ting som skjedde i løpet av 1998 var invitasjonen fra Utenriksdepartementets til deltagelse i UD's ressursgruppe for Sudan. Denne ressursgruppen var et rådgivende forum og samlet norske hjelpeorganisasjoner som drev programmer i Sudan samt ressurspersoner fra NORAD og Chr. Michelsen Instituttet. Anders Breidlid, Kjell Hødnebø og Åge Antila tok del i møtene som SFS sine representanter. I den forbindelse utarbeidet styret i SFS et konkret forslag om å ta opp den norske Sudan-politikken til ny vurdering. Forslaget ble sendt til utviklingsminister Johnson og til media. Utviklingen i regi av IGAD Parters Forum, ledet av den norske utviklingsministeren, gav håp om at et krafttak gjennom et felles internasjonalt engasjement kunne få til en fredsslutning i Sudan.

Det ble holdt to viktige seminarer i perioden 98-99:

Seminaret foran generalforsamlingen 25.4.1998 hadde tre foredragholdere:

- Halvor Aschjem: Aktuell Sudan- oppdatering foran IGAD-forhandlingene.
- Ingrid Vad-Nilsen: Kirken og fredsprosessen.
- Edvard Nordrum: Inntrykk fra 3 uker med biskop Paride i Sudan, februar -98.

Anders Breidlid overtok som leder i 1998.

Lørdag 12.12.98 ble det også arrangert seminar med følgende foredragsholdere:

- Hilde Frafjord Johnsen: Menneskerettigheter i et krigsherjet Sudan

- Anders Breidlid: Menneskerettigheter i et afrikansk perspektiv med erfaring fra Sør-Afrika

SFS hadde fått «ansvaret» for en kveld i forbindelse med besøket av pastorer fra Sudan i regi av Norges Kristne Råd (NKR). Tre fra styret og fire medlemmer i SFS møtte opp, i tillegg til tre fra «Changemaker».

I mars 1999 hadde SFS 172 innmeldte medlemmer.

På årsmøtet i 1999 understreket lederen Anders Breidlid at SFS ville legge spesielt vekt på deltakelse i UD's ressursgruppe for Sudan og komme med innspill i dette forumet. Seinere ble denne ressursgruppa avløst av Sudan Forum der SFS fikk en koordinator- og lederrolle.

Den politiske situasjonen i 1999

I følge offisielle tall kunne Sudan vise til en betydelig økonomisk vekst de siste par årene, ikke minst takket være eksporten av olje som begynte i 1999. Men veksten kom ikke den vanlige kvinne og mann til gode, og det store flertallet av befolkningen, både i nord og i sør, levde under

I januar 1999 ble et såkalt flerpartisystem innført til stor skepsis fra de fleste opposisjonspartier og politikere. Selv om de viktigste opposisjonspartiene boikottet valgene, ble en rekke lokalvalg avholdt våren 1999. NC-regimet beholdt sitt faste grep på makten i nord trass i interne stridigheter. President Bashir og hans nærmeste støttespillere hadde styrket sin maktposisjon i løpet av de siste par årene på bekostning av gruppen rundt Hassan al-Turabi. Maktkampen dreiet seg i noen grad om konstitusjonelle reformer foreslått av Turabi, som Bashir mente ville redusere presidentens makt til fordel for den lovgivende forsamlingen. Vise-president Ali Osman Taha var i tillegg til president Bashir den sterke mannen i regimet. Det var imidlertid visse tegn som tydet på at det kunne være en økende kløft mellom disse to (fra SFS-nytt 1999).

1999- et merkeår. Studietur til Sudan og Kenya, SFS møter John Garang

1999 var et merkeår for SFS sin virksomhet. Styret gjennomførte en reise til Sudan for å sette seg bedre inn i konflikten, og samtidig møtte vi lederen fra SPLM/A , John Garang, under hans besøk i Norge.

Under reisen til Sudan var vi heldige å få samtaler med representanter for begge sider av konflikten. Det var en reise som på avgjørende måte synliggjorde SFS sitt arbeid på begge sider av konflikten, samt at det åpnet for en tettere kontakt med Kirkens Nødhjelp og Norsk Folkehjelp.

Tenkingen var at reisen gjorde det mulig for SFS å spille en mer sentral rolle i arbeidet for fred i Sudan, både gjennom egne initiativ og som diskusjonspartner i viktige beslutningsorganer.

Foranledningen til reisen var en invitasjon fra den sudanesiske ambassadøren i Sverige til å besøke landet og myndighetene i nord. Det er neppe tvil om at denne reisen på mange måter betød et tidsskille i SFS. Turen ga en innsikt i konflikten som vi ikke har kunnet få hjemme ved å lese internettmeldinger og ha sporadiske møter med sudanesiske ledere når de var på besøk i Norge. Det var faktisk ikke mange som var involvert i denne fredsprosessen som hadde anledning til å besøke så mange forskjellige parter i den sudanesiske tragedie.

Det at vi fikk en slik mulighet forpliktet også SFS på en særskilt måte.

4 av styrets medlemmer dro i slutten av juli på en 12 dagers rundtur til Khartoum, Nairobi og Sør-Sudan (Ikotos) med støtte fra UD. Foranledningen til reisen var en invitasjon fra den sudanesiske ambassadøren i Sverige til å besøke landet og myndighetene i nord. Det ble laget en egen rapport om reisen til Sudan, og i tillegg skrev lederen for SFS Anders Breidlid følgende om reisen på SFS-nytt:

Fra Khartoum-oppholdet. En representant for den sudanske regjeringen, Anders Breidlid og Halvor Aschjem

På rundreisen møtte vi følgende representanter

I Khartoum:

1. NlF-regjeringen. Vi møtte to representanter for regjeringen med ministerstatus, den ene fra human rightsseksjonen El Mufti og lederen for relasjoner med fremmede land, Ahrned Al Rahman Mohammed. Tydeligvis møtte vi to representanter for to ytterfløyer i regimet. El Mufti liberal, mens Moharnmed tilhørte den ortodokse fløy.
2. Søringer i nord som er i dialog med NlF-styret. Riak Machar (2. visepresident) og Gabriel Rurek, anglikansk biskop og statssekretær i UD.
3. Abel Alier (tidligere visepresident og president for sør etter Addis Abeba).
4. USAP -Union of Sudan African Parties. En allianse av sør-sudanesiske grupper nær knyttet til SPLM med hovedkvarter i Khartoum.

5. Democratic Unionist Party (DUP)-representanter. Mirghani er DUPs leder og satt i regjering sammen med Sadiq el Mahdi fram til kuppet i 1989.
6. Lederne for UNICEF og UNHCR i Khartoum.
7. Den koptiske kirken i Sudan.
8. Sudan Council of Churches (SCC).
9. Sør-sudanesiske studenter som studerer i Khartoum.
10. Kirkens Nødhjelps stab i Khartoum.
11. Uformelle treff med ungdommer fra nord og sør i Khartoums gater og med representanter for Changemaker i Sudan.

I Nairobi:

l. SPLM-representant Martin O. Okerruk. Leder for National Assernbly i SPLM.
2. En amerikansk representant fra Human Rights Watch i Washington, D.C, Jerena Rone, som nettopp hadde vært i Sudan.
3. Ted Chabain (deputy) i Operation Lifeline Sudan.
4. Den kenyanske ex-politkeren og ambassadøren Bethuel Kiplagat, som jobbet i nær tilknytning til lGAD-prosessen.
5. Den kenyanske diplomaten Daniel Mboya som var satt til å lede IGAD-sekretariatet.
6. New Sudan Council of Churches (NSCC) med lederen Dr. Haruun Ruun.
7. Avelino Androga og Cyprian Okenjyue fra Diocese of Torit.
8. Kirkens Nødhjelps stab i Nairobi.

I Ikotos

1. The Acting Commissioner for Torit County (SPLM) -Joseph Bachala samt mange av han kollegaer.

2. Representanter for Catholic Church og African Inland Church.
3. Representanter for SRRA- Sudan Relief and Rehabilitation

Association- utviklingsparaplyen til SPLM.
4. Kvinnegruppe.
5. Kirkens Nødhjelps stab i Ikotos.
6. Mannen i gata - særskilt møte med fem representanter for den lokale befolkningen i Ikotos

Breidlids refleksjoner (i utdrag) i SFS-nytt her:

1. Konflikten er i stor grad de gamle menns krig. Siden krigen har vart så lenge og lederne fra 60-tallet fremdeles er ledere, er en slik påstand vanskelig å betvile. De har store interesser i at krigen vedvarer, og er ikke nødvendigvis interessert i en permanent fred. Som en desillusjonert utbryter fra SPLA (Riak Machar, leder for Nasir-fraksjonen) sa: It was easier to wage war than to establish peace.
2. Det er dermed stor avstand mellom lederne på den ene siden og folket på den andre. Stopp krigen, var det tydelige budskapet fra mannen i gata. Minst 1million dollar går hver dag med til krigen, galematias når vi snakker om et av de fattigste landene i verden.
3. Nord-sudanesisk ungdom ønsket ikke å dra i krigen, og nord-sudanesiske mødre protesterer i større og større grad ved å si at de ikke vil føde flere barn/(gutter).
4. 3. Men selv de mest lidende mennesker i Sør som vi snakket med og som ønsket fred, ville ha fred kun på visse betingelser. Stikkord her er sjølråderett, og en sekulær stat. De ville heller dø enn komme under islamsk styre.
5. Begge parter innrømmer likevel at en militær seier er umulig. Men begge parter prøver å styrke sin forhandlingsposisjon ved å være på offensiven militært.
6. I IGAD har begge parter kommet med sine position-papers, og de ser tilsynelatende ikke uforenlige ut. Selv den sudanesiske regjeringen snakker om 'right to self-determination, og videre at Sudan er en demokratisk, pluralistisk, multireligiøs stat og at religiøs frihet er del av de

fundamentale rettighetene. T.o.m. flerpartisystem går de inn for. Slik jeg opplever det er position paper og den underliggende intensjon fra de to parter to forskjellige ting.

7. For å ta NIF først: NIF bruker islamsk definisjon på en del av de begrepene som vi tolker ut fra en vestlig kontekst dvs. at begreper som demokrati, flerpartisystem og et multi- religiøst samfunn tolkes innenfor rammene av en allerede islamsk stat. Mens vi var i Khartoum, hadde det blant annet vært avholdt lokale valg, men bare partier som var registrert av islamske registrar deltok. De store partiene, som ikke har villet godta de islamske rammebetingelsene, inkludert UMMA og DUP, var ikke med.

Dette betyr - og vår opplevelse av dette var veldig reell da vi var i Khartoum - at det foregår en kommunikasjon på to plan som gjør reelle forhandlinger vanskelige. I våre samtaler med repr. for NIF var i grunnen alt ganske enkelt: ingen problemer for de to store verdens-religionene som har så mye felles å leve sammen i fredelig sameksistens. Grunnloven sikrer religionsfrihet for alle, selv om det foregår brudd på de mest elementære menneske-rettighetene hver dag.

SPLA.

SPLA har inngått en allianse sammen med de to store opposisjonspartiene (Umma og DUP) i nord i National Democratic Alliance - NDA. For det første er det stor tvil i SPLA om alliansen er en reell allianse som vil kunne vare når NIF er ute regjeringskontorene i Khartoum. For det andre snakker SPLA om et forent, sekulært Sudan selv om alle i sør som vi snakket med ikke hadde noen tro på et skjebnefellesskap med nordsudaneserne. Det de snakket om var The New Sudan, som består av de tidligere sør-sudanesiske provinsene pluss Nuba Mountains og Ingessena Hills.

Resonnementet er enkelt: Alle de avtaler som er inngått med nord, er brutt av nord. Det er absolutt ingen tillit i sør til at selv de beste avtaler vil bli overholdt, og de viser bl.a. til Addis Abeba fra 1972 som ble brutt i 1983.

Likevel snakker SPLA om et forent Sudan, som slik som jeg

oppfatter det er en rent taktisk manøver for å tvinge nord til forhandlingsbordet og dermed folkeavstemning i sør som utvilsomt vil gi et uavhengig, separat sør Sudan - hvis valget blir internasjonalt kontrollert.
Med en slik dobbeltkommunikasjon fra begge sider er det store problemer med at slike IGAD-fremstøt kan lykkes.

Krigstretthet.

Det som imidlertid er realitetene er at folk er krigstrette, at det ikke er noen militær løsning i sikte og at ressursene går bare til krig, ikke til utvikling. Dette gjelder både nord og sør. Nord fungerer på et vis, men all utvikling er stoppet opp, arbeidsløsheten er kjempehøy og det er ingen fremtid for ungdom som ikke ønsker å dø i jihad.
I sør har heller ikke SPLA tatt utviklingsaspektet på alvor. De sivile strukturer mangler helt. Selv en fredsavtale vil ikke kunne fungere før sivile strukturer som rettsvesen, domstoler politi er på plass. Samt at utdanning og helsevesen bygges opp.
En må dermed se på en fredsløsning hvor de politiske parter må skrive under på en avtale og hvor det samtidig må etableres strukturer for å overvåke/overholde denne fredsavtalen. En mulighet som må prøves er sterkere trykk fra grasrota opp mot elitene på begge sider. Disse elitene som ikke lider selv om krigen skulle vare i ti år til. En rekke "local community" møter har funnet sted og en koordinering av disse vil kunne gi et trykk oppover som kanskje kan tvinge elitene til å forhandle seriøst.

Hva vil SFS gjøre?

Sudan-reisen har minnet oss om at et helt folk og en hel nasjon som lever under forhold som er så umenneskelige og nedverdigende at vi ikke lenger kan tie.
Dette er noe som har vart i over 30 år: 2 millioner mennesker er drept, to generasjoner er frarøvet utdanning, skikkelig helse, ja alt. SFS har her et ansvar, selv om vi må innse at vår innsats kanskje blir marginal. 'But one drop in the ocean is better than

no drop.'
Hva SFS skal gjøre vil vi måtte diskutere grundig i styret o g i samtaler med UD, Kirkens Nødhjelp, Norsk Folkehjelp og andre norske aktører i Sudan.

Blant annet følgende problemstillinger ble reist:

Bør SFS få en leder i 30/50 prosent stilling? Ikke kapasitet til å følge om forskjellige initiativ på fritida.
Bør fokus rettes i større grad mot konflikten og i mindre grad mot de mer organisatoriske deler av virksomheten?
SFS blir aldri en selvstendig aktør i fredsprosessen, men vi kan peke på bl.a. følgende områder hvor norske myndigheter og det internasjonale samfunnet kan engasjere seg:

- Oppbygginga av sivile strukturerer sør.
- Lokal deltakelse i fredsprosessen. Et stort problem er splittelsen i forskjellige fraksjoner (jfr. Nasir og Torit-fraksjonene nevnt over).
- Lokal deltakelse og press for å tvinge partene til reelle forhandlinger.
- Utdanning og helse. Verdenssamfunnet må ta tak i den katastrofen som er et faktum - at generasjoner vokser opp uten utdanning
- Intellektuelle fora nord og sør må komme sammen og etablere vennskap og diskutere en vei ut av uføret. SFS kunne tilrettelegge slike møter med bl.a. personer som vi møtte på rundreisen.
- Etter forslag fra Kirkens Nødhjelp-Khartoum bør styret i SFS diskutere om vi bør søke norsk UD om en rammebevilgning som kan brukes til å arrangere seminarer, konferanser e.lign. eller hente folk fra Sudan på viktige konferanser som de nå ikke har penger til.

Anders Breidlid

I Ikotos ble gjestene veiledet inn i et bombeshelter i tilfelle Antonovene skulle bli for nærgående. Frå venstre Hilde Gaasholt, Erling Fløistad, Åge Antila og Anders Breidlid

På generalforsamlingen i 1999 foreleste Leif Manger om Nubafolket i Sudan, en gammel kultur fanget i jihad (hellig krig).

Arne Follerås foreleste om «Kan u-hjelp ha bidratt til å forlenge krigen i Sudan?» Hvordan kan humanitær bistand i Sudan brukes for å bidra til fred?

En annen viktig begivenhet i 1999 var møtet med John Garang. Det er beskrevet slik i årsmeldingen 1999-2000.

SPLA-lederen John Garang var i Norge som gjest ved Norsk Folkehjelp sitt 50 års jubileum i august. SFS møtte John Garang og hans delegasjon på Bislett Høgskolesenter den 21.august. På kort varsel over e-post og delvis over telefon møtte det opp snaut 20 SFS-medlemmer for å treffe geriljalederen ansikt til ansikt. Før møtet med John Garangs delegasjon ga Anders Breidlid en rapport fra SFS-delegasjonens reise til Afrika som var avsluttet ca. en uke i forveien.
Etter dette ankom Garang-delegasjonen og SPLA-lederen fikk umiddelbart entre talerstolen. John Garang viste seg å være en utmerket foreleser der han ved hjelp av illustratrative modeller la fram sin analyse av dagens politiske situasjon i Sudan og hvilke alternativer som synes aktuelle for framtidig utvikling.

Etter en grundig analyse av dette, kom han også inn på IGADs rolle i prosessen for å oppnå en fredelig forhandlingsløsning. Garang hadde følgende formel for utfallet av en fredelig forhandlingsløsning: Utfallet er en funksjon av våpenmakt, folkelig opposisjon og internasjonalt press. For NIF er formelen for en konsolidering av den islamske staten nøyaktig den samme: Våpenmakt, folkelig oppstand og internasjonalt press. For begge parter er det altså avgjørende å styrke alle tre elementene. Om disse forutsetningene kan innfris burde det være håp for IGAD!
Garang henstilte til SFS som lobby-organisasjon og det internasjonale samfunn generelt å bistå med utviklingen av civil society og economy services. Når folket har en interesse av en utvikling vil de forsvare freden og utviklingen. Fred gjennom utvikling er en virkningsfull drivkraft!

Under samtalene etterpå kritiserte vi Garang for å vektlegge utviklingen av det sivile samfunnet for lite, og at Sør var lite forberedt på en varig fred da det var lite fokus på kompetanseoppbygging i de frigjorte områdene. Garang innrømte at SPLA hadde forsømt seg her.

Sudan Forum. SFS spiller en viktig koordinerende rolle.

I følge årsmeldingen 1999- 2000 deltok SFS aktivt i Sudan Forum - en uformell samarbeidsgruppe av norske NGO'er som har aktiviteter i Sudan. Sudan Forum samarbeidet med UD på den tiden om et fellesdokument som UD ville lansere som et samlet norsk initiativ for IGAD Partners Forum. SFS ble anmodet av UD om å lede og koordinere denne gruppen. Dette medførte at SFS fikk et spesielt ansvar i dette forumet. Anders Breidlid og seinere Marit Hernæs har således ledet Forumets arbeid.

Perioden 2000-2002

År 2000 spesielt urolig etter at Bashir erklærte unntakstilstand og oppløste kabinettet i desember 1999. Bashir mobiliserte NC-tilhengere i forbindelse med det presidentvalget i oktober 2000. Turabi og mange andre medlemmer ble ekskludert fra partiet. Turabi har startet sitt eget Popular National Congress og begynte å snakke varmt om menneske-rettigheter, demokrati, kvinners rettigheter og frie valg; han begynt også å si at det ikke er verdt å dø for oljen i sør. I begynnelsen av 2001 inngikk Turabi og Garang en foreløpig avtale (Memorandum of Understanding) der et flerkulturelt, fler-religiøst Sudan er kjernepunktet. Hvilke konsekvenser denne alliansen får for fredsprosessen, er usikkert på det nåværende tidspunkt.

Eksemplet Turabi viser til fulle hvor skiftende de politiske alliansene i Sudan er og hvor uforutsigbar situasjonen er. Et annet eksempel er Riek Machar, som var et ledende medlem av SPLM/A inntil han brøt med Garang i 1991. I 1997 undertegnet Riek Machar en fredsavtale med regjeringen i Khartoum som blant annet lovet å gjennomføre en folkeavstemning om selvstyre i Sør i løpet av 2002. Riek Machar oppdaget snart at han hadde blitt lurt, og under vårt

opphold i Khartoum møtte vi en veldig desillusjonert Machar. Han "hoppet av" under et besøk til Kenya. Etter lange forhandlinger sluttet Riek Machar seg på ny til SPLM/A den 6.januar 2002. Folkeavstemningen om selvstyre har nå blitt utsatt til 2005.

NC-regimet, som altså aldri har vært valgt etter demokratiske prinsipper, synes å ha liten støtte i Nord. Dette skyldes ikke minst den svært upopulære borgerkrigen som krever meget store finansielle ressurser. I tillegg kommer de ufattelige store menneskelige lidelsene. I Sør er NC-regimet den store fienden som ingen har tillit til.
Sudan har gjennomført privatisering av statseide foretak og salg av aksjer. Dette har NC/NIF -ledelsen utnyttet til egen fordel ved svært gunstige oppkjøp. Sudan har siden februar 1997 gått med på en plan for tilbakebetaling av gjeld til IMF, og har i følge IMF gjort framskritt når det gjelder å implementere makroøkonomiske og strukturelle endringer. Dette gjorde at IMF i august 1997 opphevet sin erklæring fra 1990 om ikke å samarbeide med Sudan. 1. august 2000 ble det kjent at IMF også har opphevet suspensjonen når det gjelder Sudans stemmerett i IMF, en suspensjon som ble iverksatt allerede i 1993.
Den altoverskyggende utfordring i Sudan er å få slutt på borgerkrigen. Minst tre fredsprosesser er på gang samtidig: SSI (Sudanese-Sudanese Initiative), LEI (Libyan-Egyptian Initiative) og IGAD, der vestlige land med blant annet Norge, har spilt en viktig, indirekte rolle gjennom IGAD's Partner Forum. IGAD-initativet er imidlertid det avgjort viktigste, ikke minst fordi den amerikanske spesialutsendingen, John Danforth, har gjort det klart at USA ikke ønsker å dra i gang et nytt initiativ.

Danforth ble utnevnt i september 2001 for å undersøke hvordan, eller om, USA kan spille en aktiv rolle i arbeidet for å finne en varig løsning på konflikten i Sudan. Etter sitt andre

besøk til Sudan la han frem 4 forslag, som hver for seg og samlet, vil bedre situasjonen i landet. De 4 punktene er:

1. Våpenhvile i Nubafjellene
2. Nedsettelse av en internasjonal slaveri-kommisjon
3. Opphør av krigføring i visse områder for å gjennomfør vaksinasjoner etc.
4. Stans av bombing av sivile mål

Partene undertegnet en våpenhvile for Nubafjellene i Sveits i februar 2002. En nordmann er utpekt til å lede det internasjonale observatørkorpset. (Opprettelsen av et internasjonalt observatørkorps er en milepæl, for tidligere har Khartoum avvist lignende forslag som unødvendige eller innblanding i indre anliggender.) Til tross for at Khartoum også uttrykte støtte for de andre tre punktene, fortsatte bombingen av sivile mål, noe som gjorde at amerikanerne avbrøt alle samtaler. SPLM/A har uttrykt sin støtte til Danforths 4 punkter.

11. september-effekten er den åpenbare grunnen til regjeringen i Khartoum nå synes å være på glid; til tross for enkelte tilbakefall. Osama bin Laden oppholdt seg i Sudan fra 1991 til 1996, og han har fremdeles nære bånd til personer som står regimet nært. Sudan var på 1990-tallet også skjulested for andre terrorister, blant annet Sjakalen. Da de amerikanske ambassadene i Nairobi og Dar-es-Salam ble sprengt i stykker i 1998, svarte amerikanerne med å sende en rakett mot Khartoum, og Bashir og hans folk er livredde for å bli satt i samme bås som Taliban-regimet i Afganistan. Strategien har vært å samarbeide med amerikanerne, og de bruker Khartoums sårbarhet til å presse frem en politisk løsning på borgerkrigen.

Det er mulig at både Bashir og Garang kan godta formelen "en stat to systemer" som et grunnlag for reelle

fredsforhandlinger. Det er imidlertid helt uklart om regjeringen vil godta en folkeavstemning om selvbestemmelse for Sør-Sudan. Dette er imidlertid et ufravikelig krav for opposisjonen. Veien frem mot en endelig løsning er derfor fremdeles lang. (Delvis fra SFS-nytt).

I 2002 kom det til forsoning mellom John Garang og Riak Machar , og Garang syntes å ville lytte mer til grasrota og deres behov. Garang annonserte opprettelsen av en egen NDA-hær og lovte også å forbedre den sivile administrasjonen i SPLA-kontrollerte områder. Men krigen fortsatte uten at en av partene fikk overtaket- og denne fastlåste situasjonen fortsatte inntil inngåelsen av the Comprehensive Peace Agreement 9. januar 2005.
Konsekvensene av krigen for sivilbefolkningen var forferdelige, med 2 millioner mennesker drept fra 1989 til 2005, og lidelsene blant dem som overlevde var så store at det knapt kan forestilles. Krigen resulterte i store migrasjoner av forskjellige etniske grupper både innenfor Sør-Sudan og i områdene rundt Khartoum og også utover landets grenser til Kenya, Uganda og Chad.

Aktiviteter 2000 - 2001. Informasjon, seminarer, workshops og fredskonferanse

I følge styret var SFS inne i en svært offensiv periode etter turen til Sudan og Kenya. Turen var tydeligvis blitt lagt merke til, og det var stor goodwill fra UD, og gruppens kompetanse var etterspurt og engasjementet verdsatt.

Olsok-samlinger på Sørlandet i 2000 og 2001

Vi henter inn et utdrag fra samlingen i Grimstad 2000 og Lyngdal i 2001.

Kjell Hødne bø orienterer om Sudan i Grimstad

Fra sommertreff i Lyngdal i 2001

Sudan og Kultur 2001

Årets Olsok-treff på Sørlandet – blant Sudan-venner.

Med store forventninger fra Olsok-treffet i 2000 mottok vi et meget interessant og gjennomarbeidet program for årets treff - denne gangen lagt til Lyngdal. Den lokale arrangementskomiteen som i år besto av Kari Danielsen, Erling Gitmark og Leiv og Agnes Eikeland hadde lagt opp til et kjerneprogram for lørdag 28.juli og med fleksibilitet og valg for fredagskveld og søndag.

De kulturinteresserte kunne på fredag kveld se utendørs teaterforestillingen "Jesus Christ Superstar" i Fjæreheia i Grimstad. Om lag en tredjedel av deltakerne på treffet valgte denne teaterforestillingen og hadde en fin aften i steinbruddet i Fjæreheia. Noen andre valgte å reise direkte til Lyngdal for å ta inn på Agnes og Leiv sine lokaliteter på Eikeland gård.

Lørdag 28.juli møttes vi i Frikirken i Lyngdal der vertskapet vartet opp med en velkomst fra varaordfører i Lyngdal. Treffets faglige del ble innledet med et foredrag av Halvor Aschjem, norsk UD's medlem i IPF og IGADs fredsforhandlinger mellom Sudans regjering i Karthoum og opprørsbevegelsen SPLA/SPLM. Aschjem hadde kalt sitt foredrag "When two bulls are fighting it's the grass that suffer ...". Han la opp sitt foredrag med en gjennomgang av motsetningene mellom nord og sør i et historisk perspektiv og understreket at kjernesprørsmålene i den vedvarende konflikten er hvem som skal styre ressursene og rikdommene i Sør-Sudan samt spørsmålet om likeverd (self-determination i sør).

Åge Clausen som var en av SFS sin tremanns-delegasjon til SPLM-konferansen i Rumbeck i begynnelsen av juni fortalte fra reisen og oppholdet. Det vekker oppmerksomhet i Sudan at en så stor gruppe mennesker i Norge viser solidaritet med Sudan ved opprettholdelsen av en egen forening med støtte for Sudan.

Det ble gitt anledning til å stille spørsmål fra salen til foredragsholderne. Spørreiveren var meget stor og SFS sin møteleder Åge Antila hadde vansker med å få rundet av den faglige delen i tide.

Umiddelbart etter avslutning ble de 34 deltakere vist til en ventende buss som skulle bringe selskapet til Lindesnes fyr. Underveis stoppet vi opp ved en restaurant i Spangereid for "et fast innslag; fiskesuppe". Her plukket vi også opp vår guide stortingsrepresentant Ansgar Gabrielsen for turen

Utsnitt fra referat fra møte i Lyngdal

Informasjon og oppgradering av websiden sudansupport.no

I SFS sin søknad om prosjektstøtte som UD bevilget penger til i desember 1999 inngikk bl.a. vedlikehold og oppgradering av SFS sin hjemmeside sudansupport.no. Infogruppa i SFS konsentrerte seg mye om å holde nettsidene oppdatert.

Webstedet ga omfattende og bred informasjon om fakta og situasjonen i Sudan, bakgrunn for borgerkrigen. Webstedet hadde dessuten en omfatttende database over Sudan-ressurser i Norge med kunnskap og aktiviteter i Sudan. Hele webstedet inneholdt over 100 store og små

dokumenter med vekt på aktstykkene i forskjellige fredsforhandlinger mellom nord og sør. Med mange av de tidligere dokumentene fortsatt tilgjengelig, nærmer dokumentmengden seg 200. I tillegg fortsatte infogruppa å sende ut e-postoppdateringer om Sudan.

Websiden fra 2003: Research og tekst ved Kristine Thorsen, og Arne Follerås, webdesign ved Åge Antila

SFS fikk honnør for den nye utgaven av sudansupport.no. Fra statistikken over besøkene hadde websiden de første 2 månedene etter lansering 19.339 treff.

SFS arrangerte den 20. april 2001 et åpent seminar

under tittelen ”Economic Development in Sudan”.

Temaene var:

- Oil in Sudan.
- Women’s participation in peace building and post conflict reconstruction and development in Southern Sudan.
- Micro credits: a tool for development based on field experiencies.
- Norway's involvement in economic reconstruction and development in Sudan.

Fra møte i Sudan Forum i 2001

Workshops i Sudan og Kenya

Som en direkte oppfølging av Peace through Development –prosjektet fokuserte styret på kvinners situasjon i Sør-Sudan i denne perioden. Hvordan opplever kvinnene selv sin situasjon? Hva vil de prioritere av tiltak for å forbedre sin situasjon i et framtidig Sudan?

Med utgangspunkt i at dokumentet «Peace through Development» har en klar målsetting om å styrke kvinners situasjon og fremme større deltakelse i avgjørelsesorganer med en uttalt kvoteringsregel på 25%, var det viktig å se på situasjonen. Internasjonale organisasjoner som arbeider i Sudan, hadde uten unntak kvinner som prioritert gruppe, men det er lite som tyder på at denne gruppen virkelig ble prioritert. SFS gjennomførte i november 2001 et prosjekt i to deler: Work-shop for lokale kvinner i Katigiri i Juba County, og en work-shop i Nairobi med NGO'er og representanter for sudanesiske kvinneorganisasjoner.

Konklusjonen etter workshopen i Nairobi var at kvinnene var begeistret over å komme sammen og analysere situasjonen og være med på å arbeide fram en tiltaksplan til tross for at de følte seg motarbeidet både i egen organisasjon og sviktet av NGOene.

Fredskonferansen i Rumbek 5-7.6.01"Peace through development".

Konferansen hadde ca. 40 deltagere med ca. 15 representanter fra skandinaviske NGO'er. SFS var representert med 2 deltagere. Hovedfokus for konferansen var fra SPLM's side å få innspill og dialog med NGO'er omkring oppfølgingen av "Peace through development. –dokumentet" deres. Det ble formulert felles anbefaling til de nordiske lands regjeringer. Her vektlegges fokus på videre fredsarbeid og å støtte SPLM i deres bestrebelser på å bygge et sivilt og demokratisk samfunn. SFS understreket behov for folkelig deltagelse i dette, med særlig understreking av kvinners rolle.

I 2001 ble det holdt fire møter i Sudan Forum der SFS deltok. Dessuten deltok de i tre møter i Utenriksdepartementets ressursgruppe for Sudan. De ble også med i «Peace First!», en europeisk kampanje som ville stoppe oljeutvinningen i Sudan så lenge der ikke var fred.

Møter med eksterne organisasjoner og personer

SFS avholdt i løpet av perioden en rekke møter med organisasjoner og enkeltpersoner med tilknytning til Sudan:

I samarbeid med Fellesrådet for Afrika har det blitt arrangert tre lunchseminarer på Solidaritetshuset om Sudan. Anders Breidlid hadde innledninger to ganger og Endre Stiansen en gang.

Som ledd i oljekampanjen ”Peace First” deltok SFS den 26.mai 2001 i en demonstrasjon foran Stortinget i forbindelse med Sudans utenriksminister besøk i Norge.

Fra demonstrasjonen foran Stortinget

Marit Hernes og Endre Stiansen deltok med foredrag på fredsfestivalen Alfred i desember 2001.

Perioden 2002-2003

I april 2002 inngikk regjeringen i Khartoum (GOS) og Sudan People's Liberation Movement/Army (SPLM/A) en fredsavtale for Nuba-fjellene, og i juni innledet de to partene generelle fredsforhandlinger. Allerede i juli skrev de under på en prinsippavtale om hvordan spørsmål knyttet til "stat og religion" og "selvbestemmelse" skal løses. I forlengelsen av fredsforhandlingene undertegnet partene i oktober også en avtale om stans i krigshandlinger. Fredsforhandlingene skal etter planen sluttføres i løpet av sommeren 2003.

Den tredje forhandlingsrunden fant sted i februar 2003. Partene gjorde fremskritt både når det gjelder makt- og ressursdeling, men fremdeles gjenstår det vanskelige spørsmål. Noen av de viktigste er:

- maktfordelingen mellom den sentrale (nasjonale) regjeringen og den regionale regjeringen i Sør-Sudan
- presidentskapet
- tidsplan for utformingen av en ny grunnlov
- hovedstaden, dvs. om alle innbyggere skal være underlagt islamsk lov om Khartoum fortsetter å være hovedstad

I tillegg kommer hele sikkerhetsproblematikken, dvs. på hvilken måte SPLA-hæren skal fortsette å være en stående hær underlagt lederen for den regionale regjeringen i Sør-Sudan. I sluttfasen av forhandlingene vil det også være nødvendig å involvere andre politiske grupperinger enn de som (nå) sitter ved forhandlingsbordet slik at fredsavtalen får en bredest mulig forankring. Intensiveringen av den militære konflikten i Darfur må sees i sammenheng med at visse grupper nå føler at de ikke kommer til orde så lenge forhandlingene bare er mellom GOS og SPLM/A. Parallelt med IGAD-forhandlingene foregår det forhandlinger om de såkalte tre marginaliserte områdene: Abyei, Nuba-fjellene og Southern Blue Nile. Selv om disse forhandlingene teknisk sett ikke er en del av IGAD-forhandlingene, skal resultatene legges til fredsavtalen. Når det gjelder disse områdene er de

sentrale spørsmålene om de skal innlemmes i, eller i alle fall administreres fra, Sør-Sudan, og om de også skal ha rett til å velge løsrivelse etter en overgangsperiode.

Konklusjon

Fred i Sudan er nå innenfor rekkevidde. En fredsavtale mellom regjeringen i Khartoum og SPLM/A vil legge grunnlaget for en ny giv for hele landet, politisk og FRaøkonomisk. Hvis partene ikke kommer til enighet, vil krigen fortsette, og det vil ta lang tid før de får en ny anledning til å forhandle seg frem til en løsning på spørsmål knyttet til maktfordeling og ressursfordeling, som er konfliktens underliggende årsaker (Fra styrets generalforsamling 2003)

Støttegruppa har møtt utfordringer under reise i 2002

Totalt hadde SFS i 2003 (medio)237 registrerte medlemmer. Av disse var 205 hovedmedlemmer, 18 studentmedlemmer og 14 familie-medlemmer.

I følge styret var SFS inne i en meget aktiv periode med sterkt engasjement både i Norge, men også i Sudan. Selv om styret erkjente at SFS' innflytelse var begrenset, var inntrykket at SFS nøt tillit i de forskjellige miljøene som arbeidet med Sudan. Det gjaldt både norske myndigheter og NGOer og de forskjellige partene i Sudan.

Workshops: Kvinner og inntektskapende virksomhet

SFS søkte i 2002 UD om midler både til et lederkurs for kvinner samt oppstart av inntektsskapende aktiviteter. Styret fant av praktiske og økonomiske grunner at det ville være hensiktsmessig å gjennomføre begge programmene i Katigiri i Juba County. Det første kurset med spesielt kvinner som målgruppe, og det andre for både kvinner og menn. Søknaden til lederkurset for kvinner ble ledsaget av et budsjett til bygging av et forsamlingslokale siden det ikke fantes noe velegnet lokale i området. Selve programmet ble gjennomført som en workshop der ca. 90 deltakere (mest kvinner) gjennomførte etableringen av en formell kvinnegruppe med nedskrevne formålsparagrafer og statutter. Det ble foretatt valg av nytt styre, leder og kontrollkomite.

For oppstart av workshop i inntektsskapende aktiviteter ble det innledet et samarbeid med Uganda Change Agent Association (UCAA). UCAA har lang erfaring og imponerende resultater i å mobilisere lokale ressurser etter 10 års virke i Uganda.

For å heve kompetansen om kvinnenes situasjon og for å knytte direkte kontakt med viktige personer i det videre arbeidet, reiste styremedlemmene Åge Antila, Arne Follerås og Marit S. Hernæs 18.

april til 2. mai 2003 til Katigiri. I tillegg deltok Kristine Moskvil Thorsen for egen regning. Dessverre var ikke byggingen av senteret kommet så langt som avtalt.

Til høyre: Arne Follerås, Kristine Thorsen, Åge Antila, Anne Itto, Marit Hernæs

The Comprehensive Peace Agreement (CPA): Endelig fred

Den omfattende fredsavtalen (The Comprehensive Peace Agreement) undertegnet 9.januar 2005 markerte et definitivt vende-og høydepunkt i kampen for fred i Sudan. Den endelige fredsavtalen ble undertegnet etter nesten 3-års forhandlinger. Endelig ble det slutt på alle krigshandlinger og en kunne se framover mot en 6-års periode som skulle munne ut i en folkeavstemning om Sør- Sudans videre skjebne og framtid. En slik folkeavstemning skulle bestemme om Sør-Sudan skulle forbli en del av Sudan eller bli en selvstendig stat. I den 6-års interimsperioden skulle en rekke spørsmål avgjøres, fra fordeling av oljeinntektene, grensespørsmålene til profilen på utdanningssystemet. En nasjonal samlingsregjering ble etablert: Government of National Unity (GoNU) samt Government of Southern Sudan (GoSS), en integrert hær ble satt sammen, og de 'marginale' områdene Abyei, Nuba Mountains and Blue Nile ble omfattet av en separat protokoll. Fredsavtalen kom i stand som et resultat av arbeidet til en rekke

regionale og internasjonale organisasjoner som bl.a. the Inter Governmental Authority on Development (IGAD). IGADs medlemmer greidde å bringe sammen de to partene til forhandlingsbordet som endte, etter en rekke delavtaler i årene før, i den endelige, omfattende fredsavtalen i 2005.

For SFS var selvsagt denne fredsavtalen det store høydepunktet i løpet av den tida SFS hadde eksistert, og styret bestemte at feiringen av CPA skulle koordineres med SFS' 10-årsjubileum.

10-årsjubileet for SFS feiret med festmiddag med over 100 deltakere

10-årsjubileet for SFS ble derfor utsatt til 2005 og ble altså koblet sammen med feiringen av the Comprehensive Peace Agreement (CPA). Feiringen ble også holdt samtidig med giverlandskonferansen og seminaret Civil Society Forum (fra 7. til 9. april) samt et kvinneseminar 10.april.

Initiativet til et forum for sivilt samfunn og for kvinner parallelt med giverlandskonferansen kom istand etter et initiativ fra Sudan Forum, og var en reaksjon på at fredsforhandlingene ikke hadde gitt rom for disse viktige gruppene. De var heller ikke gitt en stemme i Giverlandskonferansen.

Under er en faksimile fra invitasjonen til SFS 10 års- jubileum som ble holdt samtidig med feiringen av the Comprehensive Peace Agreement i 2005:

SFS jubileumsmarkering

med årsmøte og festmiddag i Oslo 9. april 2005.

Kjære SFS medlemmer
Som dere alle kjenner til, har det gledelige nå skjedd at det er undertegnet en avtale mellom Nord og Sør i Sudan. Dere er også klar over at SFS har vært i virksomhet siden 1993. Siden 2003 har SFS-styret ønsket å ha en 10-årsmarkering, men vi har bevisst ventet på at fredsavtalen skulle være ferdig forhandlet, og vi ønsket å knytte markeringen av jubileet til en konferanse for representanter for det sivile samfunn i Sudan. Dette er nå en realitet!
Fra 7.-12. april 2005 skjer det store og viktige Sudan-begivenheter i Oslo:
7-9 april: NGO-konferanse arrangert av Norsk Folkehjelp, Kirkens Nødhjelp og Støtteforeningen for fred i Sudan. (Se vedlagt program) Deler av denne konferansen er åpen, og vi ser svært gjerne at alle våre medlemmer som har anledning møter opp.
10.april: Kvinnesymposium arrangeres av UD. Vil være åpent for påmeldte.
10.april: Fredsgudstjeneste i Oslo Domkirke. Åpen for alle.
11-12 april: Giverlandskonferanse for Sudan. Lukket.

Men aller viktigst for SFS:
Lørdag 9. april kl. 16.00 SFS årsmøte kl. 19:00 Jubileumsmarkering med festmiddag Sted: Norges Røde Kors Konferansesenter, Hausmannsgt 7, Oslo.
Vi oppfordrer alle til å ta en Oslo-week-end 9. og 10 april. Der vil vi treffe nye og gamle Sudan-venner. For at gjensynsgleden skal bli enda mer mangfoldig, oppfordres du til å ta kontakt med andre Sudan-venner som du spesielt vil treffe. Vi har invitert Hilde Frafjord

Johnson til festmiddagen, og vi har berettiget håp om at hun kommer. Alle deltakerne fra NGO-konferansen, de fleste fra Sudan, er invitert, samt representanter for organisasjonene i Sudan Forum.
Av tekniske og praktiske grunner må vi be om påmelding umiddelbart. til jon.oiestad@umb.no eller ringe; Marit Hernæs, 92 20 66 80 eller Jon-Kristian tlf. 69825260 etter kl 18:00.
Kostnad: en symbolsk egenandel på kr.100 for 3-retters festmiddag.
La oss samles i Oslo med "Sudan i sentrum" helga 9. og 10. april 2005.
Velkommen!!!

Med hilsen fra SFS-styret

10-årsjubileet med festmiddagen ble en stor suksess med over 100 gjester. SFS leder Anders Breidlid holdt festtalen, og ellers ble det holdt en rekke taler av prominente gjester fra inn- og utland.

Det var enighet om at konferansen, kvinneseminaret, festmiddagen og giverlandskonferansen utgjorde en fin enhet. . Ikke minst var det en seier at både sivilt samfunn og kvinnene fikk slippe til med sine uttalelser på i Giverlandkonferansen, og at deres uttalelser og prioriteringer ble protokollført. Det ble også lagt merke til at Dr. John Garang kom til kvinneseminaret og uttrykte sin støtte. De involverte fra styret hadde lagt ned et stort arbeid. Sammen med øvrige representanter i Sudan Forum, og særlig Kirkens Nødhjelp og Norsk Folkehjelp i arrangementskomiteen, ble det foretatt en evaluering av samarbeidet rundt konferansen. Det ble i forbindelse med konferansen for det sivile samfunn etablert et nettverk, og SFS fikk en lederrolle for nettverket. Det var en utfordring og en forpliktelse for SFS å følge opp nettverket.

SFS – organisatorisk tilpasning til endret situasjon i Sudan.

Ettersom arbeidet med fredsavtale for Sudan har skredet fram, har SFS-styret gjennomført drøftelser om hvilke følger den nye situasjonen bør få for organisasjonen. Det har vært egen medlemsutsending i juni 2004 med oppfordring til dialoger om emnet, samt et eget møte med fylkeskontaktene den 13.11.04 om samme. Fra denne fikk vi verdifulle innspill.

Fra starten av i 1993 har SFS i stor grad har fungert som informasjonsorgan og pådriver for felles norsk innsats i fredsarbeidet. SFS har hatt det privilegium å fungere som koordinerende ledd for mye av den dialogen som har vært nasjonalt. ”Sudan Forum” er et godt eksempel på SFS’ rolle som koordinator i dette arbeidet.. Dette har også gitt SFS en gradvis sterkere fokus på relasjoner/relasjonsbygging både i Norge, internasjonalt og med lokale ressurser i Sudan.

SFS har i denne perioden økt sitt medlemstall fram til at vi i dag har registrert ca. 240 medlemmer.

Løsning.

Styret kom til at den endrede situasjonen skulle søke å videreføre det SFS var gode på overfor befolkningen i Sudan. Styret kom til at det kun ville foreslå en justering av formålsparagrafen i vedtektene. Vedtektsendringen som sådan krevde tidligere varsel og for behandling på årsmøtet. Styret ville derfor komme tilbake med forslag til formell vedtektsendring på neste årsmøte, men vil basert på et positivt vedtak korrigere vårt arbeid etter dagens vedtak.

Styret forslo at formålsformuleringene ble endret der rekkefølgen i punktene under reflekterte en prioritering av SFS innsats etter the Comprehensive Peace Agreement:

SFS skal støtte og fremme fredsprosessen og fredsbyggingen i Sudan slik:

> SFS skal engasjere stadig flere Sudan-venner i Norge til felles innsats for fred og utvikling i Sudan.
>
> SFS er en pålitelig informasjonskilde om lokalsamfunnenes behov og utvikling i Sudan basert på nære relasjoner til personer og organisasjoner.
>
> SFS støtter det sivile samfunn og deres folkelige engasjement, basert på nære relasjoner/vennskap.
>
> SFS skal være den allmenne sudaners sin talsmann overfor NGO'er og norske / sudanske myndigheter, der avgjørende forhold (både overordnede og lokale) for lokalsamfunnene i Sudan drøftes.

SFS årsmøte behandlet 9.april 2005 styrets forslag om framtidig organisering av SFS. Årsmøtet ga tilrådingene i saken sin prinsipielle tilslutning og ba styret følge disse, og at styret skulle legge fram forslag til nye vedtekter for organisasjonen til neste årsmøte.

2006 Årsmøtet avholdes i Bergen – Marit Hernæs overtar som leder

Årsmøtet i 2006 ble avholdt i Bergen 8. april. Anders Breidlid som hadde stått som leder siden 1998 takket av og nestlederen Marit Hernæs ble så valgt til ny leder. Under årsmøtet holdt direktør for CMI Gunnar Sørebø innledingsforedraget "Sudan i dag og så?". Arrangementsgruppa i Bergen fikk ros for et vellykket og godt årsmøtearrangement.

24 medlemmer deltok på årsmøtet som ble arrangert i tilknytning til 7th International Sudan Studies Conference ved UiB. Styret beretter forøvrig i sin årsmelding om trang økonomi etter underskuddet ved 10-årsfeiringen i 2005.

Registrerte medlemmer 01 01 2007 var 232.

2007 -2008. Seminar, konferanse i Juba og kvinnesenteret i Katigiri

SITUASJONEN I SUDAN: 2007-2008

Det har på mange måter vært et rolig år i Sudan – sett i forhold til tidligere år. Det betyr imidlertid ikke at det ikke også i år har vært til dels dramatiske hendelser. Rent sikkerhetsmessig og militært har det vært lite trefninger og direkte kamper, likevel har det vært militær mobilisering mellom nord og sør, og flere væpna konflikter mellom grupper i sør.
Situasjonen i Darfur har ikke bedret seg, selv om det har foregått forhandlinger i kulissene hele veien. Rett før jul var det et forhandlingsmøte mellom fem av de seks interne militære lederne i Darfur, og de kom fram til en avtale som kan føre til felles strategi. Det forhandles nå med den sjette, som befinner seg i Paris. Det anses som eneste mulighet for å få til en avtale med Khartoum, at disse spiller på lag.
Et annet framskritt er at forhandlingene med LRA (Lords Resistance Army, Uganda) ble avsluttet før påske, og vil bety mye for stabilitet og sikkerhet hvis den blir undertegnet og respektert av partene.

Situasjonen fra november 2007 til januar 2008 var spent etter at GoSS (Government of South Sudan) trakk ut sine representanter fra Nasjonalforsamlingen i Khartoum i protest mot at nord ikke fulgte opp viktige punkter i CPA

(Comprehensive Peace Agreement).
Mange i sør var skeptiske til å utfordre Khartoum så direkte, og samtidig sette freden i fare, mens andre mente at dette var eneste alternativ for å komme videre. I etterkant kan man gjerne fastslå at det frembrakte en viss fremdrift, da det ble en løsning på fem av i alt seks uavklarte punkter. Det mest kontroversielle punktet, spørsmålet om Abyei, er fortsatt gjenstand for konflikt, og dreier seg i all hovedsak om rettighetene til oljeressursene.

Den største begivenheten vil finne sted fra 10-16 mai i 2008, da SPLM vil avvikle sin 2. Convention. Den første var i Chucudum i 1994, og fredsstrategien var overordnet den gangen. Nå har det vært fred i tre år, og foran valget i 2009 vil SPLM registrere seg som politisk parti i hele Sudan. Dette blir første gang det skal vedtas policy-documenter på alle viktige samfunnsområder, og at alle ledere skal velges, ikke utnevnes.

Folketellingen , som skulle skje mellom 15 og 30 april, ble gjenstand for stor misnøye fra sør, da verken etnisitet eller religion var spørsmål på skjemaene selv om viktigheten av dette var understreket fra sør hele veien. Først ble det erklært at folketellingen var avlyst, men etter et møte direkte mellom Salva Kiir og Bashir ble den bare utsatt til 22. april.
Kampen mot korrupsjon og kriminalitet har blitt et daglig diskusjonstema, og er et økende problem. Likevel må det kunne slås fast at utviklingen er rivende og stemningen i hovedsak positiv og optimistisk. En ting er sikkert: Ingen vil tilbake til krigen – at freden opprettholdes er det eneste viktige for befolkningen. (Styrets årsmelding 2007)

Konferanse for sivilt samfunn i Juba

20. – 22. juni 2007 ble det holdt en konferanse for det sivile samfunn i Sudan, - felles for nord og sør.

Under sivilt samfunnkonferansen i Oslo i 2005 for både sør og nord ble det planlagt en oppfølgingskonferanse i Sudan i 2007, og i 2009. Formålet var å videreføre samarbeidet fra 2005, og knytte organisasjoner fra sør og nord nærmere hverandre. Sudan Forum planla konferansen i samarbeid med NESI (paraplyorganisasjon for sivilt samfunn i sør), og SFS og Kirkens Nødhjelp tok på seg en lederrolle, og fikk tilrettelagt og finansiert en slik konferanse i juni 2007 Selve arrangementet ble organisert og gjennomført av sudanske organisasjoner og nettverk. Fra SFS deltok Marit Hærnes, Per Nordmark og Anders Breidlid. Dette ble et vellykket arrangement, og en milepæl ved at delegater fra mer enn 60 nasjonale organisasjoner fra hele Sudan møttes i Juba. I. løpet av 2006 ble det klart at grunnlaget for en ny konferanse i 2009 var borte.

Kvinnesenteret i Katigiri.

SFS har fått gjennomført et kvinnerettet prosjekt i Katigiri. Dette har pågått i flere år, og det ligger informasjon om dette på web-siden. Marit Hærnes og Per Nordmark fra styret fikk juni 2007 anledning til å besøke prosjektet og senteret som er bygget opp i Katigiri. En rapport med litt bilder fra besøket finnes på www.sudansupport.no. Prosjektet er nå fullført.

17. desember 2007 ble det holdt et felles møte mellom styret i SFS og representanter for sudanere i Norge. 31. mars 2008 deltok nyvalgt leder i SPLM Chapter Norway Regina Nathaniel Gani Stewart under deler av styremøtet i SFS.

Byggematerialer til Kvinnesenteret i Katigiri

Kvinnesenteret er ferdig og eierne og andre deltakere er meget tilfreds

Møter med sudanere i Norge

2008. Seminar, websiden sudansupport.no

I forkant av årsmøtet i 2008 ble det holdt et seminar med tittel: Status for Sudans utvikling.

3 interessante innlegg ble presentert:

- Anita Haslie, NUPI. Det internasjonale samfunnets rolle i sør.
- Sean O'Fahey, UiB. The Darfur Crisis – historical perspectives and the way forward?
- Kjell Hødnebø, UD. Norges rolle I Sudan.

SITUASJONEN I SUDAN 2009

Fredsavtalen har nå vart i fire år. Men på tross av dette er situasjonen relativt stabil og det er mulig å fortsette et konstruktivt arbeid. Situasjonen i Darfur er fortsatt uløst. Det internasjonale samfunn har engasjert seg sterkt i Darfur-konflikten. Også SPLM har gjort forsøk på å oppnå enighet mellom partene. Et nytt initiativ ble tatt i januar 2009 og ga grunn til forsiktig optimisme. Men det er nå uklart om det vil skje mer etter at den internasjonale straffedomstolen i Haag har utstedt arrestordre på Sudans president Omar Al Bashir. Reaksjonen på arrestordren fra ICC (International Criminal Court) har vært sterk fra Sudans side. I nord er den helt avvist, og fra sør har det vært ganske negative reaksjoner på bakgrunn av uro for hva dette kan føre til i forhold til fredsavtalen og eventuell politisk ustabilitet. Som en umiddelbar reaksjon ble 10 hjelpeorganisasjoner kastet ut av

Darfur, og det er sendt ut varsel om at alle organisasjoner som distribuerer mat og nødhjelp heretter må overlate dette til lokale organisasjoner. Sikkerhetssituasjonen i Sør har vært ganske problematisk, med uro i flere områder. Særlig i Pibor, men også i andre deler av Jonglei State, i Malakal, i Abyei, i Rumbek og i Warrap har det kommet til reelle konfrontasjoner mellom grupper, og dette har medført at ledelsen i SPLM har brukt mye av sin tid til å megle og til å få situasjonen under kontroll. Det fører igjen til at de store administrative og organisasjonsmessige oppgavene blir skadelidende. Også deler av Equatoria, som tidligere har vært stabilt sikkerhetsmessig, har blitt sterkt berørt av at forhandlingene med LRA (Lords Resistance Army) ikke førte fram, og av at det ble satt inn en offensiv for å få stoppet LRA. Situasjonen i Kongo har også ført til at store grupper av flyktninger har tatt seg inn i Sudan. I følge CPA (Comprehensive Peace Agreement) skal det i 2009 holdes et regulært, nasjonalt valg i Sudan. Dette valget er helt avgjørende for gjennomføringen av resten. Det er fortsatt uklart når valget blir, men partene er fast bestemt på å gjennomføre valget fredsavtalen (valget skjedde ikke før i 2010, forfatters anmerkning). Folketellingen er gjennomført, men resultatet er fortsatt ikke offentliggjort, noe som er en forutsetning for at valg kan avholdes. Ifølge FN er ca. 1.7 mill. flyktninger kommet tilbake, og offisielt regner man med at 28 % av befolkningen bor i Sør. Det er store problemer knyttet til landrettigheter og tilbakeføring av folk til ulike områder, og flere steder har gamle konflikter dukket opp igjen. Det er også stor forskjell på den rivende utviklingen som skjer rundt byene, og den manglende utviklingen i distriktene. Dette skaper misnøye. Det er også stor misnøye med at pengene som er donert gjennom MDTF (Multi Donor Trust Fund) ikke i tilstrekkelig grad har kommet befolkningen til gode. Selv om det nå er mulig å kjøpe nær sagt alt i Sudan, så er det et faktum at svært lite er produsert internt, og det meste er importert, noe som fører til et svært høyt prisnivå. Siden hele driftsbudsjettet i Sør kommer fra oljeinntekter, har

fallet i oljeprisen medført dramatisk inntektstap. Blant annet er det ikke utbetalt lønn til offentlig ansatte siden før jul, og dette skaper naturlig nok store problemer og misnøye. I øyeblikket er det vanskelig å være sikker på hvordan situasjonen kommer til å utvikle seg. Det er mange usikre momenter og mye kan skje fort og dramatisk.
(Styrets årsmelding for 2008/2009)

Seminar, webprosjekt, studietur /medlemstur til Sudan

Profesjonalisering av websidensiden

Webprosjektet

Styret vurderte det slik at det var behov for en oppdatering av nettstedet 'sudansupport.no'. SFS søkte UD om tilskudd på 60.000 for videreføring av Webprosjektet. SFS mottok kr 30.000 til fortsatt vedlikehold av web-portalen for 2009 og 2010. Det ble engasjert profesjonenell hjelp og dette arbeidet ble fullført. Nettstedet fikk en mer moderne utforming, og det ble enklere å legge inn stoff på nettsiden. Dette var et viktig prosjekt for å få ut Sudan-informasjon. Den nye nettsiden ble tatt i bruk 24. april 2008.

Seminar

I tilknytning til årsmøtet arrangerte SFS 13. juni 2009 et seminar i Oslo med tittelen "Valget i Sudan 2009". På dette seminaret deltok prof. Ibrahim Gondoor fra National Congress Party(NCP), og Gabriel Alaak Garang fra Sudan Peoples Liberation Movement (SPLM).

Fra årsmøte i SFS i 2001?

2010. Studietur, Global Sudan Campaign, representasjon og viktige seminar om valgobservasjon, historie og identiet i et sudanesisk perspektiv

Studietur/medlemstur til Sudan.

12 medlemmer fra SFS reiste 20.februar 2010 til Sudan. Jon Kristian Øyestad var reiseleder. Dagbok fra den vellykkede turen kan leses på web-siden Sudanportalen.

Global Sudan Campaign, (Sudan 365 Beat for Peace")

er en verdensomspennende kampanje for å få internasjonal oppmerksomhet på Sudan. Som leder av Sudan Forum fikk Marit Hernæs ansvaret for å koordinere aktivitetene. Den første globale markeringen 2010, og representerte også de norske deltakerne på det første globale felles møtet i kampanjen i London 1 -2 mars 2010. SFS har vært medlem av den globale kampanjen Sudan365 siden november 2009 og gjennom hele året var det jevnlige markeringer ved alle anledninger der Sudan har stått på det internasjonale sakskartet i AU, EU, FN, etc.

Representasjon/deltagelse 2010

SFS ble invitert til en rekke foredrag, deltakelse i aksjoner og kampanjer og møter med representanter og gjester fra Sudan i 2010. SFS har vært representert ved besøk i Norge fra SPLM i mai og i møte med GoSS- representant for Norge i desember 2010. NUPI og PRIO har invitert til foredrag og diskusjon, Sudans ambassade arrangerte et møte i samarbeide med Sudans venner, og det har vært mange møter i forbindelse med "Beat for Peace". Flere styremedlemmer deltok på

markeringen for 5.års-dagen for CPA 9.januar. SFS hadde fortsatt ledelsen av Sudan Forum, som i løpet av dette året hadde hyppigere møter enn tidligere fordi det var økt fokus på Sudan. Det ble avholdt et møte mellom styret i SFS og den sudanske organisasjonen i Norge.

Seminar: Valg i Sudan. Fokus: valgobservatører 2010.
Etter søknad mottok SFS tilsagn om tilskudd til informasjonstiltak om nord/sør-spørsmål fra NORAD på kr 80 000 for å arrangere seminar om valget i Sudan, med særlig fokus på valgobservatørrollen. Av dette ble det brukt 69075kr. Resten ble returnert. Seminaret ble holdt over to dager på Best Western Oslo Airport Hotell Gardermoen med 40 deltakere. Seminaret hadde et bredt tematisk innhold som satte valget inn i en vid sammenheng. I seminaret ble disse tema belyst:

- Den historiske, politisk, religiøse, militære og humanitære situasjonen i landet.
- Elementene i CPA.
- Valgordningen ble grundig presentert, med innlegg av bl.a. Sudans ambassadør til Norge Madam Elham Shantal.
- Organisering av valgobservasjon ved valget i Sudan ble presentert.
- Norwegian Resource Bank for Democracy and Human Rights (NORDEM) sin organisering og funksjon.
- UD presenterte norsk Sudan-politikk.
- De store organisasjonene presenterte hovedtrekk i sitt arbeid.

Innledere var: Simen Ekblom, UD, dir. Gunnar Sørbø, CMI, ambassadør Elham Shantal, Sudan, Kenneth de Figueredo, NORDEM, Marit Hernæs, SFS, prof. Anders Breidlid, HiO, Lars Saaghus, Strømmestiftelsen, Tor Henrik Andersen NPA, Pio Ding, KN, Karina Vedvik Hansen, Flyktningehjelpen.
Fullt hus på spennende seminar om Sudan på Litteraturhuset
Tirsdag kveld, 23. november 2010 inviterte SFS til seminar på det populære Litteraturhuset i Oslo. Bare 6 uker før den planlagte folkeavstemningen i januar 2011 var temaet ”Historiens betydning for forming av identitet og nasjon”. Det

ble full sal da nær 100 Sudan-interesserte møtte opp for å høre Hilde Frafjord Johnson, Tomm Kristiansen, Gunnar Sørbø og Anders Breidlid samtale om identitet og nasjonsbygging, historie og fremtid i Sudan. (Fra SFS årsmelding 2011.)

Samarbeide med sudanere i Norge.

SFS hadde også i denne perioden et nært samarbeide med sudanere i Norge. I tillegg til Sudans ambassade, hadde SFS jevnlige møter med representantene fra Government of South Sudan (GoSS). I samarbeid med GoSS og Sudaneese Community har vi arrangert og deltatt ved flere anledninger:

Medlemsmasse/ medlemskontakt

Utviklingen av betalende medlemmer de siste årene:

2008	2009	2010	2011
116	135	144	142

Referendum i januar 2011. Det viktigste valget i Sør-Sudans historie. Sør-Sudan blir egen stat 9.juli 2011

Som en konsekvens av CPA ble det avholdt en folkeavstemning i Sør-Sudan fra 9. til 15.januar 2011 for å bestemme Sør-Sudan framtid. De sør-sudanske politikerne med Salva Kiir i spissen ønsket et selvstendig Sør-Sudan, altså et annet standpunkt enn hva John Garang hadde hatt inntil sin død. President Bahsir sa at Sør-Sudan hadde rett til å bestemme sin egen framtid siden enhet "could not be forced by force". Stemmegivingen var overveldende i favør av løsrivelse og etablering av en egen selvstendig nasjon: 98.83% stemte for, og bare 1.17 % stemt

mot. Dette var en skjellsettende begivenhet i Sør-Sudans historien, og banet altså veien for selvstendigheten 6 måneder senere. For SFS var et viktig mål nådd: fred og en selvstendig nasjon i Sør-Sudan. Det var en fantastisk begivenhet for alle vennene av Sudan og Sør-Sudan i Norge, og gjorde samtidig at SFS måtte diskutere sin egen framtid etter valget: SFS, hva nå?

SFS sin framtid

Årsmøtet 2011 valgte en komité som skulle utrede SFS sin framtid etter at Republic of South Sudan er opprettet. Medlemmer i komitéen var: Kristine Thorsen, Jan Ledang, Rigmor Garnes Rødset, Åge Antila og Arthur J. Høyen som er leder av komiteen. Komitéen fikk sitt mandat av årsmøtet, og utredningen ble behandlet på årsmøtet 2012. Leder av gruppa Arthur Høien presenterte gruppa sitt arbeid. Utredningen presenterte ulik argumentasjon og skisserte løsninger.

Det ble lagt opp til en åpen diskusjon i årsmøtet, der styret ikke hadde noen innstilling.

Problemstillinger: Hvilke utfordringer står den nye staten overfor? Hva skal til for at de skal lykkes? Hva vil deling av Sudan bety for utviklingen i nord? For Darfur? For regionen?

Utdrag fra **Utredning om framtida til SFS**

Mandatet til utredningsgruppa lød:
Alt. 1. SFS målsetting om å være en støttegruppe for fred i Sudan anses som fullført, og SFS legges ned.

Alt. 2. Til tross for det faktum at Sør Sudan blir et eget land fra 9. juli 2011, med navnet "Republic of South Sudan", kan det ikke sies at det er fred i Sudan; hverken i Sør eller i resten av landet. Derfor må arbeidet i SFS fortsette.

Gruppa gis i første omgang å vurdere og å begrunne disse to alternativene.

Dersom alt. 2 velges, må utredningen komme med forslag om
- SFS skal dekke både Sudan (dvs tidligere "Nord-Sudan") og Republic of South Sudan, eller om SFS skal ha et mer avgrenset målområde
- støttegruppas eventuelt nye navn
- målsetting for arbeidet i støttegruppa
- endring av vedtektene for støttegruppa
- andre saksområder som utredningsgruppa ønsker å belyse

Utredningsgruppas kom med følgende anbefalinger:
Om Alt. 1)
Tiltredes ikke. Ingen i utredningsgruppa eller de vi har vært i kontakt med, har ytret et ønske om nedleggelse.
Om Alt. 2)
Tiltredes. Sudan og Sør-Sudan har en fredsavtale fra 9. januar 2005 (CPA), men den er fortsatt svært skjør. Spenningen ble forsterket ved etablering av Sør-Sudans selvstendighet 9. juli, 2011. I begge landene pågår væpnede konflikter, også i grenseområdene.

a. SFS skal primært engasjere seg til fordel for Sør-Sudan. SFS kan ved særlige anledninger, søke innflytelse i Sudan på arenaer som vil kunne styrke fred, forsoning og utvikling i

Darfur, Nuba Mountains og andre begrensede områder. Eventuelle positive effekter her antas å kunne bli til nytte også for Sør-Sudan.

b. Støttegruppa for Sør-Sudan (SFSS)

c. Målsetting for arbeidet i støttegruppa

SFSS skal arbeide for varig fred, menneskeverd, menneskerettigheter og demokratisk utvikling i Sør-Sudan, ved at:

1. SFSS skal være en pålitelig informasjonskilde om lokalsamfunnenes behov og utvikling.
2. SFSS skal støtte det sivile samfunn og deres folkelige engasjement.
3. SFSS skal ha en pådriverrolle overfor NGO' er og norske / sør-sudanske myndigheter.
4. SFSS skal søke å engasjere stadig flere i Norge til felles innsats for varig fred og utvikling

d. Endring i vedtektene - dette tema ble ikke drøftet av utredningsgruppa

e. Andre saksområder som utredningsgruppa ønsker å belyse

e.1. Bistand til næringsutvikling generelt og styrke samfunnsinstitusjoner til organisasjonsutvikling spesielt følges opp som potensielle muligheter i gitte situasjoner.

e.2. Oversikter over hva tidligere ansatte i norske organisasjoner nå bedriver i Sudan. Oversiktene følges opp med workshops både i Juba og Torit, der tidligere og nåværende nøkkelpersoner i NPA og NCA inviteres til å forberede innhold og innlegg

e.3. Støtte det sudanske eksilmiljøet i Norge. Nettverket videreføres og styrkes, og følges opp med en samling eller to i året.

e.4. Vision-konferanser

Følge opp mulige videreføringer i relevante miljøer knyttet opp mot både nettverket av NCA og NPA-medarbeidere og kirkesamfunn.

e.5. Folk til folk-samarbeid og Vennskapssamarbeid.

SFSS bør være åpen for å kunne benytte seg av ovennevnte samarbeidsmodeller, som er nærmere beskrevet under.
Hva er vennskapssamarbeid?
Lytte - lære – endre
Sør får et ansikt
Kjennskap og kunnskap gir forståelse

Konklusjon på årsmøtet i 2012 var at styret fikk i oppgave å bestemme hvordan en skulle arbeide videre med navn og vedtekter fram mot neste årsmøte i 2013.

Opprettelsen av Sør-Sudan som egen stat

Opprettelsen av Sør-Sudan som egen stat er selvfølgelig den aller viktigste begivenhet i SFS nesten 20-årige historie. Over 50 år med nesten sammenhengende krig og ufattelige lidelser ble altså slutt med the Comprehensive Peace Agreement i 2005, og seks og et halvt år senere ble Sør-Sudan en selvstendig stat.

SFS var representert ved feiringen den 9.juli 2011.

Opprettelsen av Republic of South Sudan 09. juli 2011. Den 56. nasjon i Afrika
Marit Hernæs, leder for SFS var en av de personlig inviterte VIP-gjestene til Juba til markering av opprettelsen av den nye staten. Tidligere leder for SFS, Anders Breidlid, var også blant de personlige inviterte av regjeringen i Sør-Sudan.
Marit sin overskrift for dagen: 9. juli 2011 – en dag jeg aldri vil glemme!
Både Marit Hernes og Anders Breidlid var gjester på ærestribunen ved John Garangs mausoleum i Juba, Sør-Sudan. Det var en veldig folkefest med glede og takknemlighet. Det var dessuten i seg selv en opplevelse å stå der sammen med representanter fra hele Sudanmiljøet i Norge: Politisk ledelse,

utenriksdepartementet, Kirkens Nødhjelp, Røde Kors, Norsk Folkehjelp, - alle var der, og alle gledet seg- selv om alle var smertelig klar over hvor mye som skal til for at veien videre skal lykkes.

Feiring i Norge

Den første store feiringen i Oslo var 19.2.2011, etter endelig resultat av avstemmingen om at Sør-Sudan skulle bli en egen stat. Alle medlemmer i SFS ble invitert av det sudanske miljøet til stor feiring i lokalene til Norsk Folkehjelp. En fantastisk kveld for de som hadde anledning til å delta.

På selvstendighetsdagen var det også feiringen i Oslo, og SFS var representert ved Ingrid Marie Breidlid og Haldis Breidlid under mottagelse ved Government of South Sudan (GoSS) der Halldis Breidlid hilste fra SFS, mens.

Marit Hagen var SFS sin representant ved den åpne feiringen i Lilleborg kirke. Her deltok mange av SFS sine medlemmer. Her ble holdt mange hilsningstaler fra ulike leire.

Feiringen av uavhengighetsdagen i Juba, 9. juli 2011

Sør-Sudan etter 9. juli. Perspektiver og utfordringer:

Utviklingen etter 9. juli har ikke vært tilfredsstillende, verken for Sudan eller Sør-Sudan. Flere spørsmål sto uavklart ved selvstendigheten, og var ikke ferdigforhandlet i tråd med CPA. Det ble ikke avholdt rådgivende folkeavstemninger i Abyei mellom sør og nord, og det forelå ingen avtale om fordeling av oljeinntektene. Disse spørsmålene er fortsatt ikke løst, og har fått store konsekvenser for befolkningen i grensestatene og til et høyt konfliktnivå mellom Sudan og Sør-Sudan. Uenigheten om oljeinntektene førte til at Sør-Sudan stengte igjen oljekranene i januar 2012, med det resultat at statskassa i Sør-Sudan snart er tom. Også i Nord merkes de sviktende oljeinntektene. I april 2012 førte striden om oljen til en meget alvorlig situasjon ved at Sør-Sudan invaderte Heglig, en meget omstridt by som produserer mer enn halvparten av Sudans olje.

Innenfor sine egne grenser har Sør-Sudan store utfordringer, ikke minst i etableringen av en demokratisk regjering hvor folk på grasrota kan delta i beslutningsprosessen. Det er naturlig nok ikke lett for lederskapet i SPLM å kvitte seg med en militær og autoritær mentalitet etter så mange års kamp i bushen.

Korrupsjon

Et av de største problemene regjeringen står overfor er kampen mot korrupsjon. Presidenten i Sør-Sudan, har anklaget nåværende og tidligere toppfolk i administrasjonen for å ha stjålet minst $ 4 milliarder fra statskassa. I et brev til dem han mistenker for å ha tatt penger skriver han: "We fought for freedom, justice and equality. Yet, once we got to power, we forgot what we fought for and began to enrich ourselves at the expense of our people ...." Kiir sa at troverdigheten til Sør-Sudan står på spill.

Situasjonen i Sudan

Selv om SFS har primært arbeidet i forhold til det som nå er Sør-Sudan har Støttegruppa også vært opptatt av utviklingen i det tidligere Nord-Sudan. Det kom som en lettelse på de fleste observatører av Sudan at Sør-Sudans uavhengighet gikk såpass smertefritt, og at Khartoum-regimet ikke direkte motsatte seg opprettelsen av Sør-Sudan som egen stat.

Det er likevel stor spenning mellom de to landene, ikke minst knyttet til fordelingen av oljeinntektene og til stengningen av oljeproduksjonen i sør i 2012. Bortfallet av oljeinntektene har ført til høy inflasjon i Sudan og vanskeligere levekår for mange. Samtidig har uløste grensespørsmål mellom de to landene ført til flere væpnede konflikter etter Sør-Sudans uavhengighet. Grensekonfliktene har vært årsak til et stort antall internt fordrevne i grenseområdene samt en stor flyktningstrøm til Sør-Sudan og Etiopia. Situasjonen i Darfur er muligens noe bedre pga The Doha Document for Peace in Darfur (DDPD), som ble undertegnet i 2011 av regjeringen i Khartoum og en av opprørsbevegelsene i Darfur. Til tross for dette har det i det siste vært voldelige sammenstøtt som har ført til økte interne flyktningstrømmer.

Etter Sør-Sudans uavhengighet kunngjorde regjeringen i Khartoum at sørsudanere automatisk ville miste sitt sudanske statsborgerskap. Fare for statsløshet har skapt problemer for mange sørsudanere som fortsatt bor i nord.

Sudans forhold til Vesten er fremdeles spent på grunn av grove menneskerettighetsbrudd i Sudan. Da den internasjonale straffedomstolen i Haag (ICC) i 2009 besluttet å stevne Sudans president Omar al-Bashir for krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten i forbindelse med konflikten i Darfur, bidrog dette til økt spenning.

Det er å håpe at Sudan og Sør-Sudan makter å løse de mest presserende konfliktene slik at de kan leve i fred med hverandre og bruke sine ressurser på en konstruktiv utvikling. Altfor mange menneskeliv har gått tapt i den lange konflikten mellom de to landene, og det er stor forventning på grasrotplan om at ressursene nå brukes til en bedring av vanlige folks levevilkår.

SFS rolle

Spørmålet blir så hvilken rolle SFS kan spille i den nye situasjonen, hvis noen. Det må styret og de fremtidige generalforsamlingene svare på.

Det er liten tvil om at de som har engasjert seg i dette fredsarbeidet gjennom SFS har opplevd en fantastisk utvikling fra borgerkrig og interne splittelser i Sør og der sivilbefolkninga har gjennomlevd enorme lidelser og tap av menneskeliv til fred og fødselen av en ny nasjon. Men viktigere er det at det sør-sudanske folket har fått fred med sin nabo i nord og får leve i egen nasjon. Skjønt – freden er skjør, og det er stadige grensetrefninger i de uavklarte grenseområdene mellom Sudan og Sør-Sudan. Samtidig trues deler av Sør-Sudan av sult, og det er et spørsmål om regjeringen, med en tom statskasse, kan komme befolkningen til unnsetning. Dermed er det langt fra slutt på lidelsene til den sør-sudanske befolkningen, og det vil både trenge et klokt og ukorrupt lederskap, en tålmodig, utdannet og løsningsorientert befolkning og et velvillig internasjonalt samfunn dersom situasjonen for folket skal bedre seg merkbart i tida som kommer.

Forkortelser:

CPA - The Comprehensive Peace Agreement
DUP - Democratic Unionist Party
GoNU - Government of National Unity
GOS - Government of Sudan
GoSS - Government of South Sudan
IGAD - International Governmental Authority on Development
IMF- International Monetary Fund
KN - Kirkens Nødhjelp
LRA - Lord's Resistance Army
NDA- National Democratic Alliance
NGO -Non- Governmental Organization
NIF- National Islamic Front
NKR- Norges Kristne Råd
NoFo - Norsk Folkehjelp
Nordem- Norwegian Resource Bank for Democracy
NSCC - New Sudan Council of Churches
SCC - Sudan Council of Churches
SPLA- Sudan People's Liberation Army
SPLM- Sudan People's Liberation Movement
SRRA - Sudan Relief and Rehabilitation Association
UCAA - Uganda Change Agent Association
UD – Utenriksdepartementet
UNICEF - United Nations International Childrens Emergency Fund
UNHCR - United Nation High Commissioner for Refugees
USAP- Union of Sudan African Party

STYRER I SFS

1993

Terje Bodøgaard, leder
Anders Breidlid, nestleder
Øyvind Stabrun
Anne Brun Andersen
Egil Hauge
Kjell Håkon Salicath, varamedl.
Per Westborg, varamedl.
Marit og Åge Antila (informasjon)

1995

Terje Bodøgård
Anders Breidlid
Ingrid Fløistad
Egil Hauge
Kjell Håkon Salicath
Erling Fløistad
Pål Kippenes
Bjørn Utkilen
Åge Antila

1996

Per Westborg, leder
Anders Breidlid, nestleder
Kjell Håkon Salicath, kasserer
Erling Fløistad, sekretær
Åge Antila
Terje Bodøgård
Egil Hauge
Ingrid Fløistad
Margaret Johnsen
Bjørn Utkilen

1997

Per Westborg leder
Anders Breidlid, nestleder (i permisjon fra juni-97)
Åge Antila, fungerte som leder fra 27.8.97
Kjell Håkon Salicath, kasserer
Erling Fløistad, sekretær
Egil Hauge
Margaret Johnsen
Kjell Hødnebø
Øyvind Stabrun
Arne D. Lønning

1998

Anders Breidlid, leder
Åge Antila, nestleder (fungerte som leder fram til august)
Kjell Håkon Salicath, kasserer
Trond Sundnes, sekretær
Erling Fløistad
Torbjørg Jensen
Arne Follerås
Arne D. Lønning
Arne Ørum
Kjell Hødnebø
(Gikk ut i september 1998)

1999

Anders Breidlid, leder
Åge Antila, nestleder
Trond Sundnes, sekretær
Kjell Håkon Salicath, kasserer
Erling Fløistad
Arne D. Lønning
Arne Follerås
Arne Ørum
Jon Kristian Øiestad
Hilde Gaasholt

2000

Anders Breidlid, leder
Åge Antila, nestleder
Kjell Håkon Salicath, kasserer
Jon Kristian Øiestad
Kristine Moskwill Thorsen
Arne D. Lønning
Arne Follerås
Åge Clausen
Helge Westborg

2001

Anders Breidlid, leder
Åge Antila, nestleder
Kjell Håkon Salicath, kasserer
Jon Kristian Øiestad
Kristine Moskwill Thorsen
Aage Clausen
Arne Follerås
Marit Hernæs
Helge Westborg
Endre Stiansen

2002

Anders Breidlid, leder
Marit Hernæs, nestleder
Åge Antila, kasserer
Helge Westborg, sekretær
Jon Kristian Øiestad
Åge Clausen
Endre Stiansen
Arne Follerås
Kristen Fløgstad
Øystein Rolandsen

2003

Anders Breidlid, leder
Marit Hernæs, nestleder
Åge Antila, kasserer
Helge Westborg, sekretær
Jon Kristian Øiestad
Åge Clausen
Endre Stiansen
Arne Follerås
Kristen Fløgstad
Øystein Rolandsen

2004

Anders Breidlid, leder
Marit Hernæs, nestleder
Åge Antila, kasserer
Øystein Rolandsen, sekretær
Jon Kristian Øiestad
Åge Clausen
Endre Stiansen
Arne Follerås
Kristen Fløgstad

2005

Anders Breidlid, leder
Marit Hernæs, nestleder
Åge Antila, kasserer
Øystein Rolandsen, sekretær
Jon Kristian Øiestad
Åge Clausen
Ingunn Bjørndal
Anita Haslie
Kristen Fløgstad

2006 (I BERGEN)

Marit Hernæs, leder
Åge Antila, kasserer
Per Nordmark, sekretær
Jon Kristian Øiestad
Frode Sundnes
Åge Clausen
Endre Stiansen
Ingunn Bjørndal
Haavard Reksten
Synnøve Vinsrygg

2007

Marit Hernæs, leder
Jon Kristian Øiestad, nestleder
Per Nordmark, sekretær
Halldis Breidlid
Haavard Magne Reksten
Jacob Bayu Killiona Walla
Jostein Tellnes
Synnøve Vinsrygg
Kristine Thorsen

2008

Marit Hernæs, leder
Jon Kristian Øiestad, nestleder
Per Nordmark , sekretær
Halldis Breidlid
Kjell Solberg
Susan Androa Wilson
Jostein Tellnes
Marit Hagen
Kristine Thorsen

2009

Marit Hernæs, leder
Jon Kristian Øiestad, nestleder
Per Nordmark , sekretær
Halldis Breidlid
Kjell Solberg
Inger Astrid Nagel-Alne
Jostein Tellnes
Marit Hagen
Pio Ding
Ove Sundnes

2010

Marit Hernæs, leder
Jon Kristian Øiestad, nestleder
Per Nordmark , sekretær
Ove Sundnes, kasserer
Halldis Breidlid
Pio Ding
Marit Hagen
Inger Astrid Nagel-Alne
Kristine Thorsen
Marte Teie Hellum

2011

Marit Hernæs, leder
Per Nordmark , sekretær
Ove Sundnes, kasserer
Inger Marie Breidlid
Kjetil Hauge
Marit Hagen
Geir Westborg
Kristine Thorsen
Marte Teie Hellum
Kjell Håkon Salicath

2012

Marit Hernæs, leder
Arthur Høyen, nestleder
Per Nordmark , sekretær
Kjell Håkon Salicath, kasserer
Ove Sundnes
Inger Marie Breidlid
Kjetil Hauge
Geir Westborg
Kristine Thorsen
Anthony Lino